

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

בפני כב' השופטת מרים קסלסי

התובע

דן פורגס

ע"י ב"כ עוה"ד נחום הרפז

-נגד-

הנתבעים

1. גוב ההפקות בע"מ (שולחת הודעת צד ג')

2. ישרוטל בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד עידו מרום ואח'

-נגד-

צד ג'

1. פ.פ. יוזמות תרבות בע"מ

2. פנחס חיים פוסטל

ע"י ב"כ עוה"ד ד.מירקין ואח'

פסק דין

מבוא

1. התביעה שבפני עוסקת בפיצוי בגין הפרת זכויות יוצרים על ידי הנתבעות. ההפרות הנטענות בוצעו בדרך של פרסום תמונות שצילם התובע את המנצח ולרי גרגייב, ב"פסטיבל קלאסי בים האדום", מבלי שקיבל על כך קרדיט או תשלום, ובנוסף, אחת התמונות נערכה ושונתה על ידי מי מטעם ישרוטל, באופן ששרביט המנצח הופיע ביד שמאל במקום ביד ימין.

2. התמונות פורסמו בין היתר באתרי אינטרנט של "ישרוטל", של "ויזה" ושל "הבמה", לצורך שיווק חדרי מלון של "ישרוטל" לבאי הפסטיבל שנערך בינואר 2012. הצילומים צולמו ע"י התובע בפסטיבל 2009 ובפסטיבל 2011.

זהות הצדדים

3. התובע צלם מקצועי המצלם אירועי תרבות, ובכללם הפסטיבל הנ"ל. את הפסטיבל בשנים 2011-2012 הפיקה נתבעת 1 (להלן: "גוב ההפקות"), יחד עם חב' תלוי בע"מ.

4. נתבעת 2 (להלן: "ישרוטל") השתתפה במימון הפסטיבל בדרך של רכישה מראש של 1,500 כרטיסים והקצאת חדרים ללא תשלום לאמני התזמורת. ישרוטל מכרה את הכרטיסים שרכשה בעסקת חבילה יחד עם שיווק חדרי המלון שלה, לבאי הפסטיבל.

5. פנחס פוסטל (להלן: "פוסטל") שימש באמצעות חב' בבעלותו - פ.פ. יוזמות תרבות בע"מ (להלן: "פ.פ."), כנציג ואמרגן של המנצח ולרי גרגייב ותזמורת מרינסקי. פוסטל הקים הפסטיבל וניהל אותו שנים רבות, עד 2010. הפסטיבל ב-2011 ו-2012 הופק כאמור על ידי גוב ההפקות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב הפקות בע"מ. ואח'

טענות התובע

6. **התובע** טוען כי הגביל באופן מפורש את הרשאתו לחב' גוב הפקות להשתמש בכל התמונות שלו, בפסטיבל 2012, **"לצרכי שווק של הנהלת הפסטיבל בלבד ב-2012. בכל מקרה, גורמים מסחריים לא יוכלו לעשות שום שימוש בתמונות ללא אישורי וללא תשלום"**. (אימייל מ-28.12.10, ת/1).
7. **פוסטל** מאשר זאת כשהוא מוסיף באי-מייל בצבע אדום: **"נכון. זה לגבי 2012. לגבי 2011 סיכמנו: גם יחסי ציבור גם פרסום (ישרוטל)"**. (ת/1)
8. לטענת התובע **"ישרוטל"** היא גוף מסחרי, השימוש שעשתה בתמונות שצילם לקראת פסטיבל 2012, מהווה הפרת זכות יוצרים, בניגוד למה שהוסכם, הוא לא אישר, לא קיבל תמורה וגם לא צויין שמו (לא ניתן לו קרדיט), ולכן הוא דורש פיצוי.
9. אין מחלוקת גם לא בין בעלי הדין, כי פרסום תמונה ללא רשות הצלם מהווה הפרת זכות יוצרים, המעוגנת **בחוק זכות יוצרים תשס"ח-2007**. אין גם מחלוקת כי הנתבעת וצדדים שלישיים היו מודעים לחובה להשיג את אישור היוצר לשימוש בתמונותיו.
10. אין מחלוקת כי בפרסומים יש לתת קרדיט לצלם **"ההנחיה לתת קרדיט של צלם זה אלמנטרי אנחנו נוהגים להקפיד"** (מיכי גוב, פרו' עמ' 19 ש' 29-30).
11. התובע העמיד תביעתו נגד **"גוב הפקות"** על סך 300,000 ₪ (3 הפרות X הפיצוי המקסימאלי ללא הוכחת נזק על פי החוק), וכלפי **"ישרוטל"** על סך 50,000 ₪, **"בגין פרסום שתי תמונות ללא בדיקת זכויות היוצרים וללא מתן קרדיט"** (ס' 24 לכתב התביעה).
12. בסיכומי התשובה הבהיר התובע כיצד נספרו שלוש ההפרות: פרסום תמונה שצולמה ב-2009 באתר האינטרנט של ישרוטל (ת/14), התמונה השניה למעלה והתמונה התחתונה). פרסום שני באתר אינטרנט **"הבמה"**, באותו פרסום שווק חבילות אירוח במלונות ישרוטל הכוללת כרטיס לאחד הקונצרטים (ת/15ב', תמונה שצולמה ביום 27.2.09). פרסום שלישי של תמונה שצולמה בפסטיבל 2011, באתר של חב' ויזה, גם שם שווקו חדרי המלון של ישרוטל למשתתפי הפסטיבל. (ת/16, תמונה שצולמה ביום 6.1.11).

טענות הנתבעות

13. **"ישרוטל"** טוענת שהסתמכה על אישור **"גוב הפקות"**, זו האחרונה לא התכחשה לכך, ולכן הייצוג המשפטי שלהן אוחד לאחר הגשת כתב ההגנה.
14. **"גוב הפקות"** טוענת כי לא הפרה כל זכות יוצרים, השימוש שעשתה זהה לזה שנעשה בשנים עברו, עת פוסטל הפיק את הפסטיבל.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

15. ההסכם או יותר נכון הצעת התובע באי-מייל החתומה על ידו וע"י פוסטל, אשר התקבלה על ידי "גוב הפקות", אינו ברור כלל, ולכן אם קיימות שתי אפשרויות לפרשו, יש לבחור את זו שהיא לרעת המנסח, קרי; התובע, פרשנות ב"כ הנתבעות את ההסכם היא שהוא לא חל על תמונות מ-2009 אלא רק על החדשות מ-2011 ולכן אם היתה חריגה מהרשאתו, הרי שמדובר בהפרה אחת בלבד. למיכיל גוב היה ברור שהשימוש שעשו הוא וישרוטל היה במסגרת ההרשאה שנתן לו התובע "לא היו לי אי הבנות לגבי מה שאני מתכוון לעשות בתמונות שקשור לפסטיבל קלאסי בים האדום" (פרו' עמ' 22 ש' 11-12).
16. עוד טענה "גוב הפקות" כי התובע קיבל תמורה בגין השימוש שעשתה בתמונות. התמורה היתה אירוח מלא של התובע ואשתו במלון באילת לכל אורך ימי הפסטיבל, כרטיסי כניסה לכלל המופעים וכיסוי עלויות הגעתם וחזרתם של התובע ואשתו באמצעות טיסות.
17. במועד ההוכחות הוברר כי בעלות הטיסות נשא פוסטל כי "גוב הפקות" סירבו, ואת החדר מימנה ישרוטל, מתוך הקצאת "חדרי חינוך" שנתנה לפוסטל "עבור אנשים כמו הצלם". (עדות פוסטל, עמ' 22 ש' 28-32, עמ' 23 ש' 29).
18. לגבי סכום הפיצוי, ככל שתחויב "גוב הפקות" בפיצוי התובע, יש להתחשב בפרמטרים הקבועים בחוק זכות יוצרים סעיף 56ב' שיש בהם כדי להפחית את הפיצוי לאלפי שקלים בודדים לכל היותר.
19. ביחס לצדדים שלישיים - אם תחויב הנתבעת, לטענתה יש לחייב את פוסטל באופן אישי, על אף שחב' פ.פ. בע"מ היא זו שחתומה על הסכם עמה, וזאת משום שפוסטל עוול ברשלנותו כלפיה והכשיל אותה בהתנהלות מול התובע, כשנתן אישור לפרסום התמונות, והיות שרשלנותו היא עוולה נזיקית ניתן לחייבו באופן אישי, גם אם פעל בשם ומטעם חב' פ.פ. יוזמות תרבות בע"מ.
20. הצדדים השלישיים טוענים כי יש לדחות התביעה נגדם, משום שפוסטל לא הטעה את "גוב הפקות" ולא התרשל, אישורו לשימוש בתמונות לקראת פסטיבל 2011 היה בשם התזמורת והמנצח בלבד ולא בשם התובע, גוב הפקות כלל לא ערבו אותו בהפקת הפסטיבל ב-2012 והמגעים לגבי פרסום התמונות היה בין גוב לתובע ישירות. (פוסטל, עמ' 24 ש' 12-13).
21. עוד נטען כי "גוב הפקות" ומיכיל גוב בראשה מנוסים בתחום ההפקות של אירועים כאלו, ואם תנאי ההסכם לא היו מובנים או מקובלים עליהם, היה עליהם לפעול לברור ומיצוי העניין בטרם יפרסמו התמונות שצילם התובע, מה עוד שלא היו מחויבים לבחור בהן, שכן הועברו אליהם תמונות שצילמו גם צלמים אחרים. מיכיל גוב אכן אישר כי ההחלטה היא אמנותית ופוסטל לא הכתיב לו באיזו תמונה להשתמש (פרו' עמ' 20 ש' 16).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

22. הצדדים השלישיים טענו כי "גוב הפקות" היתה אחראית בלעדית לביצוע הפרסום, עריכת התמונות והשימוש בהן מבלי שנתנה קרדיט לצלם בתחתית התמונה, על אף שהתבקשה לעשות כן במפורש ע"י פוסטל (1/ת).

הראיות

23. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית אליהם צירפו הסכמים, תמונות ותכתובות באי-מייל. עוד הוצגו שתי חוות דעת של צלמים, האחת מטעם התובע והאחת מטעם הנתבעת ושני הצלמים נחקרו על חוות דעתם.

24. מטעם הנתבעות, העידו מנהל נתבעת 1 - מיכי גוב, והגב' בליטי אורית מטעם ישרוטל. מטעם צדדים שלישיים, העיד מר פנחס פוסטל.

דיון והכרעה

25. בטרם נדון בתנאי ההסכם שנחתם על ידי התובע ביום 28.12.10, יש לחזור לרגע לפסטיבל 2009, שם צולמו שתי התמונות מתוך השלוש שלגבי פרסומן טוען התובע להפרת זכותו.

פסטיבל 2009

26. ב-2009 צילם התובע את המנצח ותזמורתו, מבלי שקיבל תמורה כלשהי, הוא נשא בהוצאותיו ואיש לא מימן את שהותו במלון או את הטיסות לאילת וחזרה. התובע הסתפק בזכות שניתנה לו לצלם מתוך הנחה כי אם מפיק הפסטיבל ישתמש בתמונות לקראת הפסטיבל ב-2010, הוא יהנה מהקרדיט ומהקידום האישי שלו, ויתכן שאף יוזמן בעתיד לצלם שוב את הפסטיבל והפעם גם ישאו בהוצאות שהייתו ואולי אף מעבר לכך, אלא שפוסטל לא המשיך להפיק את הפסטיבל, אלא הנתבעת 1.

27. בפסטיבל 2010 התובע לא צילם, יתכן שפוסטל עשה שימוש בתמונות התובע מ-2009 לקידום הפסטיבל, שימוש זה בכל מקרה היה בהרשאת התובע ולאיש מהם לא היתה כל טרוניה האחד כלפי רעהו.

פסטיבל 2011

הסכם בין המפיקים לחב' פ.פ. יוזמות תרבות בע"מ

28. כאמור, הפקת הפסטיבל בשנים 2011 ו-2012 הועברה מחב' פ.פ. ופוסטל לידי "גוב הפקות" ושותפה חב' "תלוי בע"מ", אלו חתמו ביום 28.7.10 עם חב' פ.פ. הסכם שבו הוסדרו יחסי מפיקי הפסטיבל עם מייצג התזמורת והמנצח (נ/1 שצורף לתצהיר מיכי גוב).

29. עיון בהסכם זה מגלה כי הוא מסדיר את "ייצוגו של גרגייב ותזמורת מרינסקי בפסטיבל" ("והואיל" ה-5 והכינוי "המייצגים" שבמבוא להסכם).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14995-05-12 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

חב' פ.פ. מצהירה כי "הם רשאים לייצג את ולרי גרגייב ותזמורת מרינסקי ולפעול בשמם בכל הקשור עם פסטיבל קלאסי בים האדום 2011, כולל קביעת שכרם, קביעת לוחות זמנים, זכויות צילום ושידור, תכנית עבודה ותנאים כלליים". (ס' 2).

30. במלים זכויות צילום ושידור, אין הגבלה לצילום עתידי או לצילום שכבר בוצע, ולכן סביר כי "גוב הפקות" ראתה את פוסטל כמי שאחראי להסדרת זכויות הצילום של המנצח ותזמורתו, בעבר ובעתיד. זו הסיבה שהתובע פנה לפוסטל כשהבחין שתמונותיו פורסמו ללא מתן קרדיט וזו הסיבה שגם לאחר שהופנה ל"גוב הפקות", אלו ביקשו את אישורו של פוסטל על גבי ההסכם שנוצר בחליפת אימיילים ביום 28.12.10.

31. מאידך, ברור כי התובע לא התקשר בהסכם עם פוסטל, אלא עם "גוב הפקות", על אף שזו לא חתמה על ההסכם, כראיה לכך אפשר להפנות לסעיפים 9-11 להסכם, התחייבו המייצגים לשתף פעולה, להעביר אינפורמציה רלוונטית להפקת הפסטיבל, וכן "יעבירו למפיקים כל פניה שנעשית אליהם ישירות בכל הקשור עם מתן חסות מסחרית או מוסדית לפסטיבל..." (ס' 10), "המייצגים אינם רשאים להתקשר עם ספקים ונותני שירותים חיצוניים בכל הקשור להפקת הפסטיבל" (ס' 11).

כיצד הגיעו התמונות לידי "גוב הפקות"?

32. ביום 1.8.10 מעבירה סיסי מחב' פ.פ. תמונות ל"גוב הפקות", כאלו שצילם התובע וגם אלו שקיבלה מאלנה מתזמורת מרינסקי, שם מצוינים שמות צלמים אחרים.

ביום 21.9.10 כותבת מאיה מטעם גוב הפקות לפוסטל: "אנו מעוניינים להשתמש בתמונות המצורפות, אנא שלח אליהם לקבלת אישור כתוב לשימוש בתמונות. אנו עדיין ממתניים לקבלת תמונות נוספות מהם"

33. פוסטל משיב ביום 21.9.10:

"מאשר שימוש בכל התמונות ששלחת לי. אישורי מספיק. בתכניה שנפרסם יכול להיות שיהיה עמוד עם הלוגואים של נותני חסות למרינסקי" (הכוונה לתזמורת, הדגשה שלי-מ.ק.).

34. גוב הפקות טוענים כי המלים "אישורי מספיק" פוטר אותם מלקבל אישור נוסף. פוסטל טוען כי התכוון לאישור המצולמים ולא לאישורו של הצלם. לכוונתו זו לא היה ביטוי הולם בכתב, ולכן נוכח סעיפי ההסכם שצוטטו לעיל, אני קובעת כי בשלב של העברת התמונות, "גוב הפקות" סברו בתום לב כי קיבלו אישור מספק להשתמש בתמונות, ללא הגבלה, לצורך קידום הפסטיבל, לרבות שימוש של גופים מסחריים הקשורים עמם בהפקת הפסטיבל, ובכלל זה "ישרוטל".

35. על כל הצדדים העוסקים בתחום, היה ברור כי שימוש בתמונות לצורך מסחרי המנותק מן הפסטיבל אסור, יש לקבל הסכמה מפורשת של המצולם והצלם ובעקבותיה גם לשלם בהתאם דוגמא מוסכמת על הצדדים לשימוש מסחרי שאינו קשור לפסטיבל הוא צילום של

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14995-05-12 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

המנצח כחלק מפרסום שערן "רולקס" (הסבר הצלם איתמר גרינברג, פרו' מוקלט עמ' 26 ש' 11).

השאלה שבמחלוקת היא מה דין פרסומת מסחרית מוגבלת בזמן, המשולבת עם שיווק הפסטיבל, כמו שיווק חדרי המלון של חב' ישרוטל והפרסום שנעשה לצורך כך באתרים שונים.

כיצד התמונות הגיעו לידי ישרוטל?

36. "גוב הפקות" מסרו התמונות לישרוטל וזו הניחה כי זכות היוצרים הוסדרה ושילבה התמונה באתרים שלה ואחרים, כפי שעולה מאי-מייל מיום 14.12.10, אורית בליטי שגם העידה בפני, רשמה: "פנה אלי דן פורגס, צלם, אשר צילם את גרייב....מסתבר שהוא פנה למיקי גוב אשר הסיר אחריות והפנה אותו לפוסטל....אנחנו קיבלנו את התמונות לשימוש ללא כל התנייה ומסתבר שאין לנו זכות להשתמש בהן אלא רק לאחר סגירת הנושא מול הצלם ומיקי גוב...יש להוריד באופן מיידי את התמונה ואת כל התמונות החדשות שקיבלנו לפני כחודש מהמודעות ומכל שאר החומרים שלנו עד אשר יסוכמו העניינים. אנא דברי בדחיפות עם מיקי ועדכני אותנו, כרגע אפשר להמנע מתביעה כל עוד הדברים יסודרו ביניהם". (נ/16).

37. בעקבות פניות התובע ופניות ישרוטל לגוב הפקות להסדיר הענין, הגיעו התובע, פוסטל וגוב הפקות להסכם שבא לידי ביטוי באימייל ת/1. בטרם אעבור לנתח את ההסכם בין הצדדים, ניתן כבר עתה לקבוע את הדברים הבאים:

38. לקראת פסטיבל 2011 ישרוטל וגוב הפקות הפרו את זכות היוצרים של התובע, שאם לא כן, לא היה מקום ליתן תמורה כלשהי לתובע ולחתום עמו הסכם.

להפריה זו אחראי גם פוסטל אשר לא הבהיר כי אישורו אינו כולל אישור הצלם, האם יש בכך כדי לחייב אותו על הפרות שבוצעו לקראת פסטיבל 2012, נשוא תביעה זו, על כך בהמשך.

אציין רק כי ההפריה שבוצעה לקראת פסטיבל 2011, הוכשרה בהסכמת התובע, במסגרת ההסכם מיום 28.12.10.

ההסכם עם התובע מיום 28.12.10

39. התנאים שסוכמו עם התובע, בחליפת האימיילים שסומנה ת/1, בנוגע לפסטיבל 2011 ו-2012 הם כדלקמן:

"סיכמנו שאתן לכם מספר תמונות איכותיות לצרכי יחסי ציבור של הפסטיבל הנוכחי והבא ב-2012. בנוסף תוכלו להשתמש בתמונות הללו לצרכי שיווק של הנהלת הפסטיבל בלבד ב-2012".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב הפקות בע"מ. ואח'

"בכל מקרה גורמים מסחריים לא יוכלו לעשות שום שימוש בתמונות ללא אישורי וללא תשלום."

40. לגבי פסטיבל 2011, התובע כותב בתשובה לפניית פוסטל:

"...אשרתי להם אתמול גם בעל פה. אני חוזר לגבי פסטיבל 2011 יש לגורמים מסחריים כמו ישרוטל אישור להשתמש בתמונות אבל דחילק, שיתנו לי קרדיט ולא יהפכו תמונות בצורה מגוחכת בבקשה..."

פוסטל מוסיף על גבי האי-מייל בהדפסה בצבע אדום את הדברים הבאים:

"אני מאשר כי הצילומים לשנת 2012 יהיו רק לשימוש (ש) יחסי הציבור. מודעות פרסום אך ורק באישור הצלם ולאחר שישוכם עם הצלם כל הנושא הערכי והכספי..."

"...לגבי 2011 סיעכמנו (כך במקור-מ.ק.): גם יחסי ציבור גם פרסום (ישרוטל)."

בענין הקרדיט ואי שינוי התמונה כתב פוסטל: "ציון ומיכי לתשומת לבכם. צריכים לסדר את התמונה ולתת בצד שם הצלם."

41. על גבי הדפסת האימייל התבקשו התובע ופוסטל לחתום וכך עשו. "גוב הפקות" אישרה ההסכם בשיחה שערך מיכי גוב עם התובע (ס' 15 לתצהירו של מיכי גוב), אין מחלוקת כי על יחסי הצדדים חל ההסכם זה.

האם ההסכם הופר ב-2011?

42. על אף האמור בהסכם, "גוב הפקות" לא דאגה שישרוטל יציין את שם הצלם בתמונות וגם התמונה הערוכה, שבה שרביט המנצח מופיע ביד שמאל במקום יד ימין לא שונתה, אף על פי כן, פסטיבל 2011 "עבר בשלום", התובע צילם תמונות נוספות, שהם עם אשתו בכל ימי הפסטיבל, במלון ישרוטל, עלות הטיסות שלהם שולמה, ובתביעתו הנוכחית אין הוא דורש דבר לגבי חלק זה של ההסכם 2011.

43. בטרם נעבור לפרסום שבוצע לקראת פסטיבל 2012 נשוא התובענה, יש לשים לב לכך שהתמורה שקיבל התובע "שולמה" למעשה על ידי פוסטל ובעקיפין גם ע"י ישרוטל ולא על ידי "גוב הפקות", וכך העיד פוסטל: "למרות שהם (גוב הפקות-מ.ק.) ידעו שהם צריכים לשלם את הטיסה והמלון, אני שילמתי את הטיסה, ויש לזה חשיבות להתנהגות..."

התובע "ביקש אינטרנט והוספתי, היה צנוע בדרישותיו מאוד", "נשאלתי על ידי ציון (אחד המפיקים מחב' תלוי בע"מ-מ.ק.) כמה אתה משלם לו...הסברתי לו מה אני נוהג כמו טיסה, אינטרנט ומלון, ואז אמר ציון שישגי להם את אותם תנאים..." (עדות פוסטל בעמ' 22, 23).

44. את החדר במלון נתנו ישרוטל, במסגרת החדרים שהקצו בחינם לאנשי התזמורת ופוסטל, כך היה גם בשנים קודמות, כשפוסטל הפיק את הפסטיבל. יוצא אם כן ש"גוב הפקות" לא

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

נתנו כל תמורה, בניגוד לטענת מיכי גוב ("שילמתי תמורה ב-2011", פרו' עמ' 20 ש' 8, וכן סעיפים 14 ו-32 בתצהירו).

האם ההסכם הופר לקראת פסטיבל 2012?

45. לקראת פסטיבל 2012, ב-18.8.11 פנה מיכי גוב לתובע וביקש לדעת מה היו ההסכמות עם פוסטל, התובע שהיה בחו"ל אמר שיבדוק כשישוב לישראל, שבועיים לאחר מכן הודיע לו מיכי גוב כי "יש להם תמונות אחרות והם לא יעשו שימוש בתמונות שלי". (ס' 20 לתצהיר התובע).

46. אני מאמינה לתובע כי שיחה כזו התקיימה וזה מה שנאמר לו. מיכי גוב לא הכחיש שהתקיימה שיחה כזו, עצם פנייתו טרם השימוש בתמונות, לקראת פסטיבל 2012, מלמדת על מודעותו לצורך בהסדרת זכות היוצרים של הצלם וכי השימוש בתמונות גם ב-2012 ללא תמורה נוספת לא היה ברור מאליו, גם למיכי גוב עצמו, וזאת בניגוד לניסיון המאוחר של גוב לטעון כי שילם תמורה וזו כוללת שימוש בלתי מוגבל גם ב-2012.

47. והנה למרות האמור, לקראת פסטיבל 2012 פרסמה ישרוטל שוב תמונות שצילם התובע, ושוב לא ניתן קרדיט לצלם, על אף ש"ישרוטל" ידעה מי הצלם ועל אף התקלה בשנת 2011. הגב' בליטי הניחה שהעניין הוסדר, התובע לא פנה אליה, והיא קיבלה אישור מקדים ממפיקי הפסטיבל, כך על פי תצהירה (ס' 2).

48. מיכי גוב הרגיש שהוא נסחט על ידי התובע, אולם לא מדובר בסחיטה כי אם במו"מ של פיצוי לאחר ביצוע הפרה, ולא תשלום הוגן טרם השימוש בתמונות. מיכי גוב הכניס עצמו לסיטואציה הזו, אולם זה לא הפריע לו לכעוס על כולם. את התובע הוא ראה כאחד ש"לא החמיץ את ההזדמנות שנקרתה בדרכו שוב", שמעלה טענות מופרכות ושחוזר "על אותה מסכת סחטנית שהפעיל בשנים הקודמות מול פוסטל, בניסיון לאלץ אותנו להמשיך לשכור את שירותיו כמעין פשרה" (ס' 38 לתצהירו, הדגשה לא במקור).

49. בחקירתו הנגדית "נאלץ" מיכי גוב להסכים שאיש לא הכתיב לו באיזו תמונה להשתמש (עמ' 20 ש' 16) וכי "המילה אילץ היא חזקה מדי, על אף העובדה שמר פוסטל פעל לשם כך שנעסיק את מר פורגס" כפי שראינו לעיל, דבריו אלו לא מדויקים, גם ב-2011 פעלה גוב הפקות בדיוק כמו שפעלה ב-2012, קודם מפרסמים ואח"כ תחת דרישה בוחנים האם וכיצד יש לפצות את הניזוק. ב-2011, עוד היה לכך הסבר – אישורו הגורף של פוסטל, אולם ב-2012, לאחר שקיים הסכם כתוב, תירוץ זה כבר לא עבד, ב-2012 פוסטל לא היה מעורב כלל ואיש לא נועץ עמו אודות הפרשנות של ההסכם, לא לפני הפרסום ולא לאחריו. פוסטל ראה בתובע אדם צנוע ודרישותיו בשנים קודמות היו סבירות, ולדבריו גם ציון מחב' תלוי בע"מ הסכים עמו, אלא שציון לא הגיע להעיד ולתמוך בדברי מיכי גוב.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

50. לו היה מיכי גוב משתמש בתמונות שצילמו אחרים, אולי קצת פחות טובות, לא היה צריך לשלם דבר, לו היה מיכי גוב משכיל לסכם עם התובע תמורה הולמת לשנת 2012, בגין השימוש בתמונות ע"י ישרוטל וגופים מסחריים אחרים, לפני פרסום התמונות, מן הסתם היה מגיע להסכמה עם התובע בסכומים אחרים מאלו שנדרש על ידו, לאחר פרסומם. (שלושה כרטיסי טיסה, תשלום לכל פסטיבל בסך 5,000 ₪ ו-50,000 ₪ נוספים אם הפסטיבלים בשנים 2013-2016, כאמור בס' 39 לתצהירו של מיכי גוב).

51. לו סבר מיכי גוב כי השימוש שהוא עושה בתמונות מותר, במסגרת אותו הסכם, והוא אינו נדרש לשלם דבר, היה עליו למצער לשלוח אי-מייל לתובע המודיע לו מראש כי בדעתו לעשות כן, אולם מיכי גוב העדיף לפעול על דעת עצמו ופרשנותו שלו, שאינה נתמכת, לא בלשון ההסכם ולא בכוונת הצדדים, ואף הרהיב עוז בתגובתו מיום 24.5.12 לטעון כי התובע הוא זה שעושה שימוש מסחרי ללא היתר בתמונות המנצח.

"כמו כן ידוע לך בפירוש שעשית והנך עושה שימוש בתמונות של ולרי גרגייב מסחרי ואחר ללא היתר בכתב מהמצולם או מי מטעמו..." (10/נ), וכמו שנאמר "ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה", עורך דינו אף חקר את התובע הכיצד העלה באתר שלו את התמונה שצילם יחד עם ה"לוגו" של הפסטיבל, מבלי שציין קרדיט לגרפיקאי שערך את הלוגו וללא שקיבל אישור ממנהלת הפסטיבל. תשובת התובע היתה שלא חשב שצריך אישור "כמו שאתם לא חשבתם לקבל אישור להשתמש בתמונה שלי ובדיעבד נתתם לי פיצוי" (פרו' עמ' 12, הכוונה לפרסום לקראת פסטיבל 2011).

52. ואכן, אם הפר התובע זכות יוצרים של מאן דהוא, הוא יפצה את בעל הזכויות, אלא שאיש לא פנה אליו בענין זה, וספק אם יפנה, בהתחשב בשימוש שמנהלת הפסטיבל ופוסטל עשו בתמונות שצילם. מכל מקום, אין בכך כדי לפטור את הנתבעת מלפצות את התובע, במיוחד שעה שהתירה פרסום לקראת 2012 במודע ולא בתום לב, כפי שעשתה לקראת 2011, אלא לכל היותר ניתן לקחת זאת בחשבון בעת שקילת הפיצוי, כפי שב"כ הנתבעות ביקש שאעשה בסעיף 52 לסיכומי.

הפיצוי

53. סעיף 56 בחוק זכות יוצרים קובע כך:

56" (א) הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים.
(ב) בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר,

שיקולים אלה:

(1) היקף ההפרה;

(2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14995-05-12 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

- (3) חומרת ההפרה;
- (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
- (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
- (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
- (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
- (8) תום לבו של הנתבע.
- (ג) לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת.

54. היקף ההפרה ומשך הזמן שבו בוצעה כמו גם הרווח שצמח לנתבעות בשל ההפרה הוא מוגבל ומצומצם. אני מניחה כי חב' ישרוטל היתה מוכרת את אותם חדרי המלון ששיווקה עם פרסום התמונות שצילם התובע ובלעדיהן. ביחס לעשרות החדרים שהקצתה ישרוטל לאנשי התזמורת והמנצח, ו-1,500 הכרטיסים שרכשה מראש, אני בהחלט יכולה לקבל את ההשערה כי הרווח הכולל ממכירת חדרי המלון לבאי הפסטיבל אינו גדול. אין בכך כדי לשלול את מעמדה של ישרוטל כגוף מסחרי, אלא יש בכך כדי להשפיע על גובה הפיצוי בגין ההפרות.

55. מנגד, קשה לומר כי פרסום התמונות לקראת 2012 נעשה בתום לב ע"י מי מהנתבעות. הרושם שקיבלתי ממכי גוב היה התעלמות מוחלטת מזכות היוצרים של התובע ועשיית דין עצמי. מצד ישרוטל, אדישות מוחלטת, והסתמכות על "גוב הפקות" ואחריותה.

56. בענין הנזק הממשי שנגרם לתובע, הרי מדובר בצלם מקצועי שזו פרנסתו ואף הוציא הוצאות לצורך הפקת התמונות. להזכיר, ב-2009 נשא על חשבונו בהוצאות שהייתו באילת, וזאת עשה כהשקעה לטווח ארוך.

לו היו הנתבעות נושאות ונותנות עם התובע על שימוש מסחרי בתמונותיו בפסטיבל 2012, היו הסכומים נעים בין 4,000 ₪ ל-10,000 ₪, תלוי אם היתה ניתנת לתובע הזדמנות נוספת לצלם את התזמורת והמנצח ולעשות שימוש בתמונות, כפי שהיה בשנת 2011. התובע דרש ממכי גוב 5,000 ₪ לכל פסטיבל בנוסף לנשיאה בהוצאות האירוח והטיסה. על מתחם הסכומים ראו חוות הדעת של שני הצלמים שהובאו על ידי הצדדים, רועי גליץ ואיתמר גרינברג. מחקירתם עולה כי מדובר באלפי שקלים בודדים והגמישות גבוהה, בהתאם למזמין, לאירוע ולסוג השימוש.

57. בטרם אדון בפיצוי שמגיע לתובע, יש לבחון את הטענה של הנתבעות וצדדים שלישיים לפיה יש להתייחס אל הפרסומים כמסכת אחת של מעשים וכהפרה אחת.

האם מדובר בהפרה אחת?

58. בת.א. (מחוזי י-ם) 3560/09 אבי ראובני נ' מפה - מיפוי והוצאה לאור בע"מ (נבו) 6.1.2011, קבע ביהמ"ש המחוזי מפיו של כב' הש' זילברטל, לאחר שסקר פסקי דין רבים,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

- 1 כי כל אחד מ-16 התצלומים שנעשה בהם שימוש באותו מקרה, הוא בחזקת יצירה מקורית
2 ועצמאית, ולפיכך הפרה של הזכויות בה מחייבת הענקת פיצוי נפרד ועצמאי.
- 3 59. פסק הדין המנחה של בית המשפט העליון ניתן בפרשת **שגיא (ע"א 592/88 שגיא נ' עיזבון**
4 **המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254 (1992))**, שם נקבע מבחן סוג הזכות שהופרה (ולא
5 מספר המעשים המפרים) כמבחן הקובע לעניין מספר ההפרות. באותו מקרה דובר על הפרת
6 זכויות יוצרים במחזה, הטענה כי בכל פעם שהמחזה הועלה על בימת התיאטרון בוצעה
7 הפרה המזכה בפיצוי סטטוטורי נדחתה על ידי בית המשפט העליון. כבי הנשיא שמגר פסק
8 כי בדרך כלל "יהיה נכון לראות ... בהפרה חוזרת ונשנית של אותה זכות ובענייננו זכות
9 יוצרים – כמקימה עילת תביעה אחת בלבד ... " (שם, סעיף 13 לפסק הדין). על כן –
10 "ההפרה" אשר בה דן הסעיף ואשר בגינה ניתן לבקש פיצוי סטטוטורי, מוסבת, בדרך
11 כלל, על זכות יוצרים אחת שהופרה על ידי הנתבע, ואין זה משנה מה מספרם של האקטים
12 המפרים ששימשו בהפרתה של אותה הזכות. את הביטוי 'כל הפרה' יש לפרש כמתייחס
13 לכל סוג הפרה; הווי אומר, אפשר להטיל את הפיצוי הסטטוטורי מספר פעמים, רק מקום
14 בו הנתבע או הנתבעים הפרו מספר זכויות יוצרים אשר בגין הפרתן הם נתבעים" (שם,
15 סעיף 10 לפסק הדין).
- 16 עם זאת, כבי הנשיא שמגר סייג קביעה זו באומרו: "אין לדעתי לשלול מצב, בו מידת
17 ההטרוגניות שבין ההפרות השונות תהיה כה רבה ומהותית, עד כי תהיה הצדקה לראות
18 בכל פעילות מפרה כזו משום 'הפרה' עצמאית לעניין סעיף 3א... " (עמ' 270).
- 19
- 20 60. בפרשת **שגיא** נאמר שכדי שמעשה ייחשב הפרה עצמאית עליו להקים עילת תביעה נפרדת.
21 ברי כי בידי התובע בפרשת ראובני הנ"ל, כמו גם לתובע בתביעה שלפני, עילת תביעה נפרדת
22 ועצמאית בגין פרסום מפר של כל תצלום ותצלום, והיות שמדובר בשלושה צילומים שונים
23 ולא בשלושה פרסומים של אותה תמונה, אין מקום לראות אותם כהפרה אחת, אף כי כולם
24 פורסמו באותה תקופה, סמוך לפסטיבל 2012.
- 25
- 26 61. בע"א **3616/92 דקל שירותי מחשב להנדסה (1987) בע"מ נ' חשב היחידה הבין קיבוצית**
27 **לשירותי ניהול אגודה שיתופית חקלאית בע"מ פ"ד נא(5) 337 (1997)**, קבעה כבי השופטת
28 שטרסברג-כהן, כי העתקת חלקים מתוך 11 חוברות שונות של מחירון תשומות בניה,
29 שפורסמו במהלך 4 שנים, מהווה 11 הפרות שונות, שכן כל חוברת מהווה יצירה המקנה
30 זכות יוצרים עצמאית למחברה.
- 31 62. בדברי ההסבר **לחוק זכות יוצרים** נאמר ביחס להוראה שכיום כלולה ב**סעיף 56(ג)** לחוק, כי:
32 "בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע, בדומה **לסעיף 13(ב) לחוק העוולות המסחריות**, התשנ"ט-
33 1999, כי מסכת אחת של מעשי הפרה מהווה הפרה אחת לעניין הפיצויים בלא הוכחת
34 נזק".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14995-05-12 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

בהצעת חוק עוולות מסחריות, אליו מפנה הסעיף, נקבע כי הוראת הסעיף מאמצת את המבחן שנקבע בפרשת שגיא:
 "הוראה בדבר פיצויים ללא הוכחת נזק מעוררת את השאלה כיצד להגדיר הפרה לצורך הפיצוי הקבוע מראש. הוראה זו מאמצת את ההלכה שנקבעה לענין הפרת זכות יוצרים בפסק דין בע"א 592/88 שגיא נ' ניניו, פ"ד מו(2) 254. מוצע שמסכת אחת של פעולות (הפקת 100 עותקים, למשל), תיחשב כהפרה אחת בלבד. תקרת הפיצויים הגבוהה יחסית מאפשרת לבית המשפט להתחשב בהיקף ההפרה. הגדרת ה'מסכת' תהיה תלויה בנסיבות ההפרה ולכן יש מקום להקנות שיקול דעת רחב לבית המשפט". (הדגשה הוספה).

63. יישום ההלכה הפסוקה על התביעה שלפני, מביא אותי למסקנה כי מדובר בשלוש הפרות שונות, פרסום של שלוש יצירות/תמונות שונות, לצורך מסחרי של חב' ישרוטל, וזאת בניגוד למה שהוסכם בהסכם ת/1. ההקשר המצומצם שבו נעשה הפרסום ומטרתו יילקחו בחשבון בעת קביעת הפיצוי, יחד עם השיקולים הנוספים שפורטו לעיל.

64. נוכח מכלול השיקולים דלעיל, בהתחשב גם בתכליתו של הפיצוי הסטטוטורי ללא הוכחת נזק כאמצעי הרתעה מפני הפרות כמו גם כמכשיר לפיצוי הניזוק במקרה הקונקרטי (ראו פרשת שגיא הנ"ל בעמ' 271; ורע"א 1108/04 קידמה בע"מ נ' אבקסיס, [פורסם בנבו], 20.12.04), בהתחשב בעובדה כי מדובר בהפרה חוזרת של "גוב הפקות", יחד עם הנזק הממשי שנגרם לתובע, ומנגד היעדר הוכחת רווח ישיר שהתמונות הצמיחו ל"ישרוטל", מצאתי לנכון לקבוע כי הנתבעות תשלמנה ביחד ולחוד סך של 8,000 ₪ בגין כל אחת מ-3 ההפרות ובסה"כ סך של 24,000 ₪ בתוספת מע"מ.

65. התובע הפריד בתביעתו בין "גוב הפקות" לבין "ישרוטל", אולם אני לא ראיתי לנכון לעשות כן, שתייהן אחראיות ביחד ולחוד להפרות שבוצעו, והיות שממילא הסכום שנפסק נמוך מהסכום שתבע התובע את ישרוטל בנפרד (50,000 ₪), לא מצאתי שיש מניעה לעשות כן. מי שפירסם והפר זכות יוצרים היא חב' ישרוטל, מי שאחראי לכך באופן מרבי היא "גוב הפקות". אי מתן קרדיט לצד התמונה, מהווה הפרת זכות מוסרית של הצלם, שישרוטל יכלו בקלות רבה למנוע זאת. סך הפיצוי שנפסק כולל גם הפרה זו.

66. העובדה שלפני פסטיבל 2011 סבר התובע כי בגין כל תמונה הוא יכול להשיג 4,000 ₪ (נ/19), סכום שנתמך גם בחוות דעת הצלם רועי גליץ מטעמו, או העובדה כי עבור השימוש בתמונות בכל אופן שהוא בפסטיבל 2011 קיבל התובע שווה ערך של כ-9,000 ₪ (שהייה במלון וטיסות לו ולבת זוגו, ראו חוו"ד איתמר גרינברג מטעם הנתבעות), אלו מהווים רק מרכיב אחד בחישוב הפיצוי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 12-05-14995 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

67. לסכום הפיצוי הנ"ל יש להוסיף הוצאות משפט ושכ"ט עורך דין בסך כולל של 15,000 ₪. אני ערה לכך שרק אגרת בית המשפט ששילם התובע בגין תביעה על סך 350,000 ₪ עמדה על כ-10,000 ₪, אולם התובע הוא זה שהחליט לתבוע את הסכום המקסימאלי הקבוע בחוק (100,000 ₪ לכל הפרה), אף כי אמור היה לשער שזה לא המקרה שמצדיק פיצוי בשיעור כזה, ולכן אין להשית הוצאה זו על הנתבעות.

האם לנתבעת עילת שיפוי מצדדים שלישיים?

68. חב' פ.פ. יוזמות תרבות בע"מ או פוסטל לא היו מעורבים בהפקת פסטיבל 2012 ולכן אין להם יד בהפרות שבוצעו על ידי הנתבעות. כפי שניתחתי לעיל, ההסכם שנחתם ב-28.12.10 שלעריכתו וניסוחו היה שותף גם פוסטל, ברור דיו ואוסר שימוש מסחרי ע"י חב' ישרוטל בפרט וחברות מסחריות אחרות בכלל, ולכן הטענות כי פוסטל הטעה, הכשיל, התרשל כלפי הנתבעות לא הוכחו ואף אם היה מקום לקבוע כך לפני החתימה על ההסכם, לגבי הפרסום לקראת פסטיבל 2011, נותק הקשר הסיבתי בין האישור הגורף שנתן פוסטל לבין הפרסום לקראת פסטיבל 2012 שחוסה תחת הוראות ההסכם.

69. צודקת ב"כ הצדדים השלישיים בטענותיה כי מדובר במקרה מובהק של פרשנות חוזה ולא בעוולת רשלנות, ובכל מקרה, גם אם עסקינן ברשלנות, אשמו התורם המשמעותי של גוב והתנהלותו ניתקו הקשר הסיבתי עם כל התרשלות שהיא, שהיתה או לא היתה בהתנהלות פוסטל, ולכן אני דוחה את הודעת צד שלישי שנשלחה ומחייבת את נתבעת 1 בהוצאות הצדדים השלישיים בסך של 10,000 ₪.

לסיכום

70. נתבעות 1 ו-2 ישלמו ביחד ולחוד לתובע סך של 43,080 ₪ (24,000 ₪ בתוספת מע"מ ו-15,000 ₪ הוצאות משפט)

71. נתבעת 1 תישא בתשלום הוצאות צדדים שלישיים בסך 10,000 ₪.

72. כל הסכומים ישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום בפועל.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ז, 09 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 14995-05-12 פורגס ואח' נ' גוב ההפקות בע"מ. ואח'

1

מרים קסלסי, שופטת

2

3

4

5

6